

Verslagen van de advisering door de statencommissies

over de concept prestatie-indicatoren

voor de programmabegroting 2009

compacte weergave van de adviezen van de verschillende commissieleden

Bespreking prestatie-indicatoren in de RGW

Maandag 26 mei 10:30 – 11:45 uur

Opmerkingen algemeen:

De commissie is van mening dat de oorspronkelijke streefwaarden gevolgd moeten kunnen worden bij de rekening en andere rapportages

Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling

De commissie was niet gelukkig met het ontbreken van prestatie-indicatoren voor dit programma en wil wel indicatoren zien van de provinciale prestaties.

De commissie denkt daarbij aan de volgende onderwerpen:

1. de nieuwe Wro, te ontwikkelen zodra de werkzaamheden bekend zijn;
2. een prestatie-indicator van een representatief project uit het ruimtelijk actieprogramma
3. een prestatie-indicator over de uitvoering op het beleidsterrein water en ruimte

Dit betekent tevens dat er in de productenbegroting over deze thema's prestatie-indicatoren moeten worden opgenomen.

Daarnaast zou de commissie graag een prestatie-indicator opgenomen zien over (ruimtelijke) betrokkenheid bij functieverandering van bepaalde gebieden.

De commissie zou verder graag in de productenbegroting prestatie-indicatoren zien: de wijze van betrokkenheid van gemeenten bij de taken volgens de nieuwe Wro

Programma 2: Landelijk gebied

Er heerst enige verwarring bij de commissie over het subkopje "Agenda Vitaal Platteland" in de notitie. Dit subkopje zal worden verwijderd.

Over de keuze voor de prestatie-indicatoren voor de programmabegroting wordt positief geadviseerd.

Ook hier ziet de commissie graag iets meer achtergrond informatie in de productenbegroting.

Commissie breed betreft dit thema's over de verbreding en verdieping van de landbouw.

Daarnaast waren enkele commissieleden geïnteresseerd in het grondbeleid en in functieveranderingen (naar natuur, biologische landbouw enz).

Programma 5: Water

De onderwerpen 5-1 Veiligheid, 5-2 Waterkwantiteit en 5-3 Waterkwaliteit en ecologie worden beoordeeld als goede prestatie-indicatoren voor de programma begroting.

5-4 Stedelijk waterbeheer wordt gezien als een minder goede prestatie-indicator voor de programma begroting omdat hier minder duidelijk sprake is van een provinciale prestatie.

5-5 Water en ruimte is aanleiding van een discussie of dit thema bij water of ruimte hoort omdat de oplossingen liggen in de ruimtelijke bestemming. Geadviseerd wordt daarom te bezien of dit thema bij het programma Ruimtelijke ontwikkeling kan worden betrokken.

Bespreking prestatie-indicatoren in de WMC

Maandag 2 juni 09:15 – 10:15 uur

Opmerkingen algemeen:

Er is een uitgebreide discussie geweest over de verband tussen het beleid (maatschappelijk effect) en de uitvoering (realisatie van provinciale prestaties). De commissie ziet de begroting als belangrijk controle instrument voor de staten. Deze controle kan niet alleen betrekking hebben op de uitvoering maar moet ook gaan over de bijdrage (van de afgesproken activiteiten) aan de gewenste doelen (verschil tussen output en outcome).

De voorliggende prestatie-indicatoren voor de programmabegroting gaan uit van een (strikte) scheiding tussen het leveren van de afgesproken prestatie en het bereiken van het gewenste effect. Of dit een juiste keus is wordt door vele commissieleden afgevraagd. Wel vraagt deze scheiding een hierop gerichte opzet van beleidsvoorstellen en stelt eisen aan de wijze en frequentie van beleidsevaluaties.

Indicatoren (kpi's) hebben mede tot doel om een gesprek op gang te brengen over beleidsthema's en de uitvoering van afgesproken activiteiten.

Als algemene conclusie heeft de voorzitter het volgende samengevat:

De formulering en betekenis van indicatoren moet gekoppeld worden aan de hele set van evaluatie / voortgang als beleidsevaluaties, voortgangsrapportages, evaluatie van beleidskaders, etc. Als die patronen nog niet helder zijn, dan moet deze nog nader uitgewerkt worden door het college. Pas dan is een verantwoorde keuze van indicatoren mogelijk.

Algemene opmerking bij de verschillende indicatoren:

Met betrekking tot met name de programma's 8 en 9 komt naar voren dat er de nodige algemene omschrijvingen voorkomen of het verstrekken van xx subsidies. In een aantal situaties bestaan er duidelijke programmalijnen waar het mogelijk is een of meer thema's specifiek te volgen met een indicator.

Per programma worden hieronder de voorgestelde prestatie-indicatoren weergegeven met daarbij de opmerkingen van de commissieleden:

Programma 3: Wonen en Stedelijke vernieuwing

- Realisatie woningbouw
Hierbij mist een aantal commissieleden de koppeling met het aantal gerealiseerde woningen. (zie discussie onder algemeen) De specifieke rol van het aanjaagteam komt niet naar voren.
- Financiële ondersteuning projecten
Ook hier ziet de commissie geen koppeling met het resultaat.
- Doelgroep starters op de woningmarkt, startersleningen

Verder is de specifieke doelstelling van meer binnenstedelijk bouwen niet terug te vinden.

Programma 8: Samenleving, Cultuur en Sport

Zie bij algemeen.

- Vrede van Utrecht
- Utrechtse Schatkamer
- Subsidiering duurzame samenwerkingsverbanden

Voor het onderdeel samenleving wordt een indicator gemist.

Programma 9: Jeugd, Onderwijs en Zorg

Zie bij algemeen.

- Jeugdzorg, Bureau Jeugdzorg Utrecht, afhandelsnelheid
Een commissielid vraagt of de doelstelling van 100% voor elk van de verschillende beleidsthema's wel realistisch is.
- Jeugdzorg, Utrechtse Jeugd Centraal, realisatie programma
- Sociale agenda: subsidiering verhelpen maatschappelijke problemen
- Wel Thuis: Toegankelijke woningen met welzijn en zorg

Productenbegroting 92-3 Alleen "ja", is dit een acceptabele indicator?

Bespreking prestatie-indicatoren in de MME

Maandagmiddag 9 juni

Opmerkingen algemeen:

Een aantal commissieleden is van mening dat bij prestatie-indicatoren meer op de resultaatsverplichting gelet moet worden dan op de inspanningverplichting.

De projectleider geeft aan dat zijn opdracht is prestatie-indicatoren te ontwikkelen die weergeven of de afgesproken provinciale prestatie is geleverd. Tevens legt hij uit dat met de duurzaamheidbalans de (gerealiseerde) maatschappelijke effecten worden gemeten. Bij de beleidsvaststelling wordt de relatie gelegd tussen het gewenste maatschappelijk effect en de daarvoor noodzakelijke activiteiten en bij de beleidsevaluatie het resultaat daarvan. In de begrotingscyclus (P&C-cyclus) wordt de uitvoering van de afgesproken activiteiten gevolgd. De commissie was met de (overigens duidelijke) uitleg niet geheel tevreden.

Veel opmerkingen bij de verschillende indicatoren gaan daarom ook over duidelijker weergeven wat er met de provinciale inspanning wordt of is bereikt.

Een andere algemene opmerking was dat niet rigide aan het maximum van 30 prestatie-indicatoren vastgehouden moet worden. Kwaliteit gaat boven het aantal.

Op de vraag over de vervolprocedure en de betrokkenheid van de staten bij de vaststelling van de prestatie-indicatoren heeft de projectleider geantwoord dat het voornemen is dat GS na de zomer een voorstel aan de staten voorlegt met de prestatie-indicatoren in de programmabegroting 2009.

Per programma worden hieronder de voorgestelde prestatie-indicatoren weergegeven met daarbij de opmerkingen van de commissieleden. Bij aanbevelingen voor nieuwe / andere indicatoren is niet altijd duidelijk of dit prestatie-indicatoren voor de programma- of productenbegroting betreffen.

4. Duurzaamheid en Milieu

Opmerkingen over de voorgestelde prestatie-indicatoren voor de programmabegroting:

- Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven
waarom geen resultaat in de vorm van aantal bedrijven dat is uitgeplaatst?
- Energie: aardgas
het aantal aardgasstations zegt nog niets over het gebruik
hoeveel auto's rijden op aardgas of wat is de afname van aardgas?
- Milieukwaliteitsprofielen
- Uitvoering jaarplan handhaving
- Beperking toezichtlast

Een lid stelt voor de milieuklachtentelefoon (44-5) op te nemen in de programmabegroting eventueel ten koste van Beperking toezichtlast

Als mogelijke andere indicatoren worden genoemd:

- terugdringen gemeentelijke onkruidbestrijding
- het aantal landbouwmilieuprojecten

Opmerking over de prestatie-indicatoren voor productenbegroting:

- 41-4 / 7 Energie (CO2-reductie
Hier wordt gevraagd tot welke vermindering van CO2-uitstoot dit leidt.

6. Economische Zaken en Vrije tijd

Opmerkingen over de voorgestelde prestatie-indicatoren voor de programmabegroting:

- Aantal acquisitiebezoeken
Dit onderwerp wordt door een aantal commissieleden bekritiseerd. In de beleidsnota zijn hier doelen gedefinieerd, die gemeten kunnen worden.
Tevens wordt gevraagd te meten hoeveel extra bedrijven er naar de provincie komen of hoeveel extra banen dit heeft opgeleverd.
- Herstructurering bedrijventerreinen
hoeveel ha / m2 of hoeveel bedrijven zijn geherstructureerd dankzij de provinciale middelen?
- STO - subsidies.
Ook hier de vraag hoeveel extra toeristen levert dit op?

Als mogelijke andere indicatoren worden genoemd:

- Een duidelijke indicator voor het bereiken van de innovatie doelstelling wordt gemist.
- Bleu-ports: een bijdrage aan het vervoer over water

Opmerking over de prestatie-indicatoren voor productenbegroting:

- 61-4 Aantal projecten PiD/EFRO: Hoeveel extra bedrijven of banen heeft dit opgeleverd?

7. Mobiliteit

Opmerkingen over de voorgestelde prestatie-indicatoren voor de programmabegroting:

- Infrastructuur, Uitvoering UMP
- Openbaar vervoer, Concessievoorwaarden OV
De commissie vraagt zich af of het streefpercentage van 100% in elk jaar wel reëel is. Dit strookt niet met de behandeling tijdens de concessieverlening.
Een deel van de commissie vindt het realiseren van de concessie op zich niet ambitieus genoeg. Bij de concessieverlening zijn ook aanvullende doelen gesteld, waarmee een hoger ambitie wordt nagestreefd. Deze zouden ook gemeten kunnen worden.
- Veiligheid: Realisatie verkeersveiligheid
- Leefbaarheid, Realisatie geluidsreducerend asfalt

Als mogelijke andere indicatoren worden genoemd:

- Er wordt een indicator over de ketenmobiliteit gemist. Wat is de reisafstand (of reistijd?) van deur tot deur.
- Modal split gebruik auto - OV

Opmerking over de prestatie-indicatoren voor productenbegroting:

- 71-2 Kwaliteit provinciale wegen: In hoeverre geeft deze indicator de kwaliteit van de wegen weer?
- 71-3 Hoofd fietsroute netwerk: Tevens is van belang;
* het gebruik van de fiets te meten
* het aantal ontbrekende schakels terug te dringen
- 72-5 Sociale veiligheid OV: Niet alleen de gemiddelde veiligheidsbeleving is van belang. Het is met name belangrijk specifieke onveilige situaties terug te dringen.

Bespreking prestatie-indicatoren in de BEM

Maandagavond 30

Een commissielid constateert op basis van een analyse dat de voorgestelde prestatie-indicatoren niet overeen komen met de onderwerpen die afgelopen jaar in de commissie BEM aan de orde zijn geweest. De nu voorgestelde prestatie-indicatoren hebben te veel betrekking op het interne proces (alleen wat achter het bestuur zit). Thema's die wel aan de orde zijn geweest zijn Begroting en begrotingsbeleid, Communicatie, Europa-strategie en Provinciale huisvesting. Onderzocht moet worden of over deze thema's (of andere) prestatie-indicatoren kunnen worden ontwikkeld.

Veel commissieleden konden zich in deze opmerkingen vinden.

Later in de discussie wordt voor de Europa-strategie voorgesteld om vanuit het Europa proof zijn te redeneren: Wordt voldaan aan de Europese richtlijn en hoeveel fondsen worden verworven.

Een ander commissielid geeft aan dat de staten (ook) moeten kunnen sturen op het maatschappelijk effect van de provinciale prestaties. De begroting en rekening zijn het enige integrale sturings- en controle instrumenten van de staten. De oude set indicatoren had zowel betrekking op provinciale prestaties als maatschappelijke effecten, door nu alleen de provinciale prestaties weer te geven missen de staten belangrijke informatie. Een volgend lid omschreef dit als: Als je aan één touwtje trekt moet duidelijk zijn hoe het met de andere touwtjes zit.

Er was een breed gevoel in de commissie dat er een gestructureerde manier van evaluatie van maatschappelijke effecten moet komen, b.v. in de vorm van beleidsevaluaties. Een lid pleit voor het eerst instellen van een paraplu commissie.

Vanuit de andere kant wordt ingebracht dat verandering van een systeem ergens moet beginnen. Deze discussie levert verdere punten voor verbetering op. Het uitstellen van de eerste stap met het instellen van een paraplu commissie ziet hij niet zitten.

De gedeputeerde geeft aan dat er een pallet aan maatregelen wordt getroffen die elk hun deel van de informatie voor de staten moeten leveren. Hieronder vallen de staat van Utrecht, de prestatie-indicatoren en het meer inzetten van beleidsevaluaties. Daarnaast blijven de begroting en rekening op een breed terrein informatie verschaffen.

Ook worden er vragen gesteld over de samenhang tussen de prestatie-indicatoren omdat elke commissie alleen zijn onderdeel bespreekt.

In zijn algemeenheid mist een lid de relatie met kaders: De prestatie-indicatoren sluiten onvoldoende aan op de door PS gestelde kaders. Als voorbeeld wordt het cultuurbeleid genoemd. Een ander lid adviseert brede strategische indicatoren: politiek en extern gericht en met als basis resultaatsverplichtingen.

Voorgesteld wordt om de Subcommissie voor de Jaarrekening te laten kijken naar het totaal van en de samenhang tussen alle prestatie-indicatoren en tevens in deze subcommissie te bespreken hoe invulling aan de wens van de BEM leden voor meer extern gerichte indicatoren kan worden gegeven.

Een deel van de commissie kan hiermee instemmen een ander deel wil hier op een later moment in BEM op terug komen.

Overige algemene opmerkingen

Een commissielid vindt de toezending van tweede lijst met indicatoren voor de productenbegroting onnodig en ongewenst. PS gaat hier niet over en moet dat ook niet willen.

Als antwoord wordt gegeven dat in maart de commissie BEM heeft aangegeven dat de bespreking in de klankbordgroep moet geschieden aan de hand van een voorstel van GS met daarin aangegeven wat voor alternatieven er zijn. De lijst voor de productenbegroting is door de afzonderlijke gedeputeerden gehanteerd als groslijst waaruit de voorlopige prestatie-indicatoren voor de programmabegroting zijn geselecteerd aan de hand van een aantal criteria. (indicatief voor het beleidsveld, van voldoende politiek belang en betreft het een duidelijke provinciale prestatie). Tevens krijgt PS in de toekomst deze lijst als informatie toegezonden als onderdeel van de productenbegroting.

Het was enkele leden niet duidelijk waar de norm van ongeveer 30 indicatoren vandaan komt. Een ander lid vond het antwoord dat dit in BEM besproken was naar aanleiding van een presentatie onvoldoende.

Ook de relatie tussen de prestatie-indicatoren en de duurzaamheidbalans blijkt slechts uit een presentatie en een stuk dat pas in augustus – september wordt besproken.

Ook waren er vragen over de status van dit voorstel en het vervolgtraject (Wat betekent dat GS besluit op basis van het advies van de statencommissies). Antwoord: GS neemt op basis van de adviezen van de commissies een besluit over het bij PS in te dienen voorstel, PS neemt daarover een definitief besluit.

Adviezen omtrent de prestatie-indicatoren

In de commissie is verder nauwelijks ingegaan op de afzonderlijke prestatie-indicatoren. Wel hebben meerdere commissieleden aangegeven dat de nog niet ingevulde prestatie-indicator over subsidieverlening gewenst is.

Een lid doet een voorstel om het aandeel biologische producten bij de provinciale catering waaronder het eigen bedrijfsrestaurant als indicator op te nemen.